

Manual för att komma åt och motverka negativ jargong, attityd och språkbruk

Alla på skolan behöver arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande för att komma åt de negativa normer som exempelvis tar sig uttryck i negativ jargong, attityd, språkbruk och kroppsspråk. Här följer ett förslag på hur du steg för steg kan gå till väga med din klass/grupp:

1. Berätta för eleverna hur du som ledare vill ha det i klassrummet och motivera varför. Vilka regler ska gälla? Koppla ditt resonemang till visionen om den optimala lärmiljön och vilken betydelse trygghet och studiero har för varje barn/elev i detta sammanhang. (Främjande och förebyggande insats)
2. Kartlägg vilken form av jargong, attityd och språkbruk som finns i lärmiljöns olika delar (i klassrum, i skolrestaurang, i omklädningsrum, på rasten etc.). Vad sägs? Vem/ vilka säger? (Underlag för främjande och förebyggande insats)
3. a) Agera: markera direkt när något sägs/görs som inte ligger i linje med skolans vision om den optimala lärmiljön. Var tydlig med: "det här inte är okey därför att..... konsekvens för din och andra elevers måluppfyllelse". (Akut/ åtgärdande insats)

b) Om eleven upprepar den negativa handlingen hålls enskilt samtal. Detta ska vara lösningsinriktat. Informera och ställ frågor som: "Jag ser det här. Kan du förklara varför du.....? Hur kan jag hjälpa/stötta dig att upphöra med detta?"¹ Var tydlig med att det handlar om att elevens oönskade beteende stör studieron för kamraterna. (Åtgärdande insats)
4. Dokumentera. (Systematik)
5. Uppföljning i syfte att upprätthålla trygghet och studiero. (Systematik)

Pedagoger uttrycker påfallande ofta att de känner osäkerhet inför protester och motstånd från elever och föräldrar. Pedagoger kan då hävda:

- Det här är en lärmiljö. Det här oönskade beteendet gagnar inte den optimala lärmiljön som jag behöver skapa för att du och andra elever ska få en möjlighet till en hög måluppfyllelse.

Anpassa språket så att mottagaren förstår!

¹ Obs! Ett sådant "öppet förhållningssätt" får inte innebära att man tummar på nolltoleransen d.v.s. att man skyndsamt utreder och sätter in åtgärder så att kränkningen helt upphör och inte upprepas.